

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Міське будівництво та господарство

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дека
факультету
доц. Голик Й.М./
«28» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Міське будівництво та господарство
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка міського господарства» для здобувачів вищої освіти галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія освітньої програми Міське будівництво та господарство.

Розробник: Кайнц Д.І., к.фіз-мат.н., доцент, зав. кафедри міського будівництва та господарства.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри міського будівництва та господарства

протокол № 10 від «7» 05 2024 р.

Завідувач кафедри доц. Кайнц Д.І.

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-технічного факультету

протокол № 1 від «27» 06 2024 р.

Голова науково-методичної комісії доц. Шимка В.В.

Кайнц Діана Іванівна, 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	3	5
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної роботи студента – 2	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	60	102
Форма підсумкового контролю: усна	Всього	
	120	120

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Економіка міського господарства**» є ознайомлення із засадами функціонування складових міського господарства, основами мікро та макроекономіки, аспектами управління та взаємодії між ланками, організацією комунального господарства, транспорту, соціальних служб у межах громади, та функціонування міста як єдиного організму.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК02. Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом.

СК05. Здатність застосовувати комп'ютеризовані системи проектування та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних задач будівництва та цивільної інженерії.

СК07. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у сфері архітектури, будівництва та містобудівних процесів у непередбачуваних робочих контекстах.

СК08. Усвідомлення принципів проектування територій міст та поселень.

СК12. Знання принципів проектування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства.

СК13. Здатність до проведення містобудівних розрахунків, розробки проєктів планування міських територій, вулиць і доріг, уміння оцінити проєктні рішення.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Економіка міського господарства**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 11 - вступ до будівельної справи;

ОК 19 – міська екологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Міське будівництво та господарство**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.	РН01
Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури, будівництва та планування територій міст і поселень.	РН02
Використовувати та розробляти технічну документацію на усіх стадіях життєвого циклу будівельної продукції.	РН05
Раціонально застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби та конструкції на основі знань про їх технічні характеристики та технологію виготовлення.	РН08
Мати поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних інженерних задач в галузі планування міст, будівництва та цивільної інженерії.	РН12
Оцінювати вплив кліматичних, інженерно-геологічних, сейсмічних та екологічних особливостей території будівництва при проектуванні та зведенні будівельних об'єктів.	РН14
Забезпечувати надійну та безпечну експлуатацію містобудівних об'єктів, будівельних конструкцій будівель, споруд та інженерних мереж.	РН16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Економіка міського господарства**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Застосовувати основні економічні, математичні та аналітичні методи для оцінювання ефективності функціонування систем міського господарства та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.	РН01
Проводити дослідження економічних процесів у сферах ЖКГ, інфраструктури, транспорту, благоустрою та інших елементів міського господарства, формувати аналітичні висновки для планування розвитку міських територій.	РН02
Розробляти та використовувати технічну, планувальну й економічну документацію, необхідну для управління об'єктами міського господарства та планування їхнього розвитку.	РН05

Обґрунтовувати вибір матеріалів, технологій та технічних рішень для систем міської інфраструктури з урахуванням їх економічної доцільності, енергоефективності та життєвого циклу.	PH08
Використовувати поглиблені професійні знання та сучасні інноваційні підходи для розв'язання складних економічних задач у сфері управління міським господарством та інфраструктурними об'єктами.	PH12
Оцінювати економічні наслідки впливу кліматичних, інженерно-геологічних, екологічних та сейсмічних факторів на експлуатацію та розвиток міської інфраструктури.	PH14
Обґрунтовувати та удосконалювати заходи щодо забезпечення надійної, економічно ефективною та безпечною експлуатації об'єктів міського господарства, будівельних конструкцій і інженерних мереж.	PH16

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- практичні роботи;
- тести;
- письмова контрольна робота.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: опитування і перевірка практичних та творчих робіт

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8 -теми 1-го модуля;

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума балів
T9	T10	T11	T12	T13	T14	50	100
5	5	5	5	5	5		

T9, T10, T11, T12, T13, T14- теми 2-го модуля.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	5	40	5	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кожна модульна контрольна робота оцінюється у 50-бальній шкалі. Модульні контрольні роботи проводяться у вигляді письмової роботи (2 теоретичні питання).

Нарахування балів на модульній контрольній роботі

Бали	Критерії оцінки
50	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами та поясненнями
40	якщо відповідь повна і правильна, але є лише окремі приклади або пояснення
30	якщо відповідь по суті правильна, але не повна
20	якщо відповідь викладена не повно і з помилками
15	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді заліку в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами

теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. До заліку допускаються студенти, що отримали не менше 60 балів за підсумками модульного контролю.

Студенти, в яких оцінки за підсумками модульного контролю дорівнюють або є вищими за 60 балів, можуть не брати участі в заліковому контролі, але за бажанням вони можуть покращити свої бали, прийнявши участь в заліку.

Під час заліку даються письмові відповіді на 2 теоретичних питання, по 50 балів за кожне запитання. Максимальна оцінка за відповідь складає 100 балів відповідно до шкали оцінювання.

Шкала семестрового контролю

Показники	Бали
Письмове опитування (по 50 за 2 теоретичних питання)	0-100
Загальна оцінка	0- 100

Нарахування балів за теоретичну підготовленість студентів на заліку

Бали	Критерії оцінки
50	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами і поясненнями
45	якщо відповідь повна і правильна, але є тільки окремі приклади і пояснення
40	якщо відповідь повна і правильна, але приклади і пояснення відсутні
35	якщо відповідь по суті правильна, але з невеликими помилками
30	якщо відповідь викладена не повно і з незначними помилками
25	якщо питання висвітлено правильно приблизно наполовину, є наведені приклади і пояснення
20	якщо відповідь обмежується тільки визначенням всіх необхідних понять без Пояснень
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Шкала оцінювання: національна та ECTS:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проектування	Для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Урбанізація і розвиток міського господарства. Місто і процес урбанізації. Поняття і склад міського господарства. Особливості міського господарства та його складові.

Тема 2. Виробниче підприємство – основа економіки. Ринкове середовище господарювання підприємств та організацій. Основи підприємницької діяльності. Сутність підприємництва та його основні види. Основи формування ринкових відносин.

Тема 3. Ресурси. Основні фонди та їх відтворення. Поняття, склад й структура основних фондів (капіталу). Оцінка основних фондів. Знос та амортизація основних фондів (капіталу). Використання основних фондів комунальних підприємств. Оборотні кошти підприємств (оборотний капітал). Сутність оборотних засобів, особливості їх складу та структури в комунальному господарстві.

Тема 4. Нематеріальні ресурси й активи. Поняття та оцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Трудові ресурси. Поняття та класифікація кадрів підприємства. Продуктивність праці. Управління кадрами. Мотивація праці

Тема 5. Фінансові ресурси. Формування фінансових ресурсів. Організація фінансів підприємства. Інвестиційні ресурси та їх ефективність. Види інвестицій. Проектно-кошторисні норми. Розрахунок капітальних вкладень. Показники економічної ефективності. Методи оцінки інвестицій. Приклади оцінки ефективності реальних інвестицій.

Модуль 2

Тема 6. Житлове господарство. Соціально-економічне значення житлового господарства. Організація обслуговування житлового фонду. Доходи житлово-експлуатаційних організацій. Особливості формування витрат житлово-експлуатаційних організацій. Основні напрямки реформування житлового господарства.

Тема 7. Водопровідно-каналізаційне господарство. Водні ресурси. Призначення, функції та організація міського водопровідно – каналізаційного господарства. Економічна ефективність систем каналізації. Санітарне очищення міст. Завдання, види і засоби санітарної очистки. Організація і планування виробничої діяльності підприємств очистки прибудинкової території. Організація і планування виробничої діяльності підприємств вуличної очистки. Підвищення ефективності санітарної очистки.

Тема 8. Комунальна енергетика. Організація теплопостачання міст. Виробнича програма підприємства теплопостачання. Склад та структура витрат на теплопостачання. Формування ринкових механізмів функціонування і розвитку теплопостачання міст

Тема 9. Шляхове господарство. Техніко-економічна характеристика міських вулиць і доріг. Утримання і ремонт об'єктів шляхового господарства. Організаційна структура шляхової служби в містах. Особливості планування і фінансування шляхового господарства.

Тема 10. Міський транспорт. Міський транспорт як функція сучасного міста. Організація підприємств міського пасажирського транспорту.

Тема 11. Озеленення міст. Особливості планування комплексного озеленення міст. Організація міського зеленого господарства. Особливості оборотних коштів у зеленому господарстві. Формування ринкових відносин у зеленому господарстві.

Тема 12. Суть, предмет, зміст і завдання економічного аналізу. Основні методичні й технічні прийоми економічного аналізу. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства.

Тема 13. Основні фонди та їх відтворення. Оборотні засоби. Трудові ресурси.

Тема 14. Виробнича програма і виробнича потужність комунальних підприємств. Витрати на виробництво і собівартість продукції (послуг) підприємств міського господарства. Тарифи, доходи, прибуток і рентабельність.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
Усього	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	
3-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Урбанізація і розвиток міського господарства.	14	4	4			6
Тема 2. Виробниче підприємство – основа економіки.	10	2	2			6
Тема 3. Ресурси. Основні фонди та їх відтворення.	10	2	2			6
Тема 4. Нематеріальні ресурси й активи.	10	2	2			6
Тема 5. Фінансові ресурси.	10	2	2			6
Разом за модуль	54	12	12			30
Модуль 2						
Тема 6. Житлове господарство.	10	2	2			6
Тема 7. Водопровідно-каналізаційне господарство.	8	2	2			4
Тема 8. Комунальна енергетика.	8	2	2			4
Тема 9. Шляхове господарство.	8	2	2			4
Тема 10. Міський транспорт.	8	2	2			4
Тема 11. Озеленення міст.	6	2	2			2
Тема 12. Суть, предмет, зміст і завдання економічного аналізу.	6	2	2			2
Тема 13. Основні фонди та їх відтворення. Оборотні засоби. Трудові ресурси.	6	2	2			2
Тема 14. Виробнича програма і виробнича потужність комунальних підприємств.	6	2	2			2
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	66	18	18		18	30
Разом за семестр	120	30	30		30	60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин:120					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота
3-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Урбанізація і розвиток міського господарства.	12	1	1			10
Тема 2. Виробниче підприємство – основа економіки.	12	1	1			10
Тема 3. Ресурси. Основні фонди та їх відтворення.	12	1	1			10
Тема 4. Нематеріальні ресурси й активи.	12	1	1			10
Тема 5. Фінансові ресурси.	10					10
Разом за модуль	58	4	4			50
Модуль 2						
Тема 6. Житлове господарство.	8	1	1			6
Тема 7. Водопровідно-каналізаційне господарство.	8	1	1			6
Тема 8. Комунальна енергетика.	8	1	1			6
Тема 9. Шляхове господарство.	8	1	1			6
Тема 10. Міський транспорт.	7	1				6
Тема 11. Озеленення міст.	7	1				6
Тема 12. Суть, предмет, зміст і завдання економічного аналізу.	6					6
Тема 13. Основні фонди та їх відтворення. Оборотні засоби. Трудові ресурси.	5					5
Тема 14. Виробнича програма і виробнича потужність комунальних підприємств.	5					5
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	62	6	4			52
Разом за семестр	120	10	8			102

6.3. Теми практичних занять

№ п\п	Назви тем	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Складові міського господарства. Сфери впливу міста: житлова, соціальна, економічна та інші.	4	2
2.	Аналіз виконання виробничої програми. Аналіз ефективності використання основних фондів.	2	-
3	Основи ціноутворення. Сутність та види цін.	4	2
4	Якість продукції (послуг), шляхи її підвищення. Поняття якості продукції, робіт та послуг. Шляхи підвищення якості продукції (послуг) підприємств	4	2
5.	Проектно-кошторисні норми. Розрахунок капітальних вкладень. Показники економічної ефективності. Методи оцінки інвестицій.	4	-
6.	Витрати на виробництво та собівартість продукції (послуг) підприємств	4	2
7.	Склад і структура витрат на виробництво та обіг, що включаються в собівартість продукції (робіт, послуг)	2	-
8.	Прогнозування, планування і регулювання діяльності підприємства	2	-
9.	Аналіз ефективності використання праці. Аналіз собівартості послуг. Аналіз доходів. Аналіз прибутку і рентабельності	2	-
10.	Комунальні тарифи. Роль тарифів у формуванні фінансових результатів діяльності комунальних підприємств	2	-
	Разом:	30	8

6.4. Самостійна робота

№ п\п	Назви тем	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Галузева складова міського господарства (на вибір) (реферативна робота)	20	20
2.	Вивчити основні положення Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ та функціональних територій. Благоустрій територій», Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 14.05.20ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»,	10	20
3.	Відкриті громадські слухання	10	20
4.	Розрахунок комунального тарифу (розрахункова робота)	10	22
5.	Бюджетний процес у місті.	10	20
	Разом:	60	102

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: прикладні програми (MS Office 2010, MS Windows XP), система електронного навчання Moodle <https://moodle.uzhnu.edu.ua>, електронна пошта на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

Технічні засоби, які передбачає дисципліна: геоінформаційні та статистичні дані, географічні карти, макети, практики тарифоутворення.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Карлова О.А. Організація виробництва на підприємствах міського господарства: Навч. Посібник / О.А. Карлова. Харків: ХНАМГ, 2006. 385с.
2. Колесников О.В. Економіко-фінансова діяльність будівельних підприємств: навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2013. 237 с.
3. Славута О. І. Економіка і організація діяльності підприємств міського господарства: Навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2009. 284 с.
4. Шилова Т.О. Міське комунальне господарство: навч. посібник. Київ. КНУБА, 2006. 272 с.
5. Серьогіна Д. О. Економіка міста : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 – Економіка) / Д. О. Серьогіна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 115 с.
6. Житлово-комунальне господарство міст: навчальний посібник / за заг. ред. проф. Є.Є. Ключниченко. К.: КНУБА, 2010. 248с.

Допоміжна література

1. Економіка підприємств водопостачання та водовідведення : навч. посіб. / С.О. Федулова; за ред. проф. О.А. Півоварова; Укр. держ. хім.-тех. універ-т. – Дніпро: ДВНЗ УДХТУ, 2017. 300 с.
2. Сафонов Ю.М., Кравець В.Р, Олюха В.Г. Економіко-правові основи капітального будівництва: навч. посібник для вчз. НАН України. Київ: ЦУЛ, 2014. 239 с.
3. ДБН Б.2.2-12:2018 Планування і забудова територій. –К.; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлового-комунального господарства. 2018. с.179.
4. ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів. - К.; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлового-комунального господарства. 2018. с.185.
5. Закон України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 No2189- VIII [Електронний документ] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 14.05.2015 No 417-VIII (Редакція станом на 23.07.2017) No1413-VIII від 14.06.2016, ВВР 2016, No 29, ст.536 [Електронний документ] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва : ДСТУ-Н Б Д.1.1-2:2013. – [Чинний від 2014–01–01]. – К. Мінрегіон України, 2013. 25 с. (Національні стандарти України).
 8. Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва: ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013. – [Чинний від 2014–01–01]. – К. Мінрегіон України, 2013. – 41 с. (Національні стандарти України).
 9. Настанова щодо визначення вартості експлуатації будівельних машин та механізмів у вартості будівництва : ДСТУ-Н Б Д.1.1-4:2013. – [Чинний від 2014–01–01]. – К. Мінрегіон України, 2013. – 30 с. (Національні стандарти України).
 10. Настанова щодо визначення розміру коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди і інші витрати у вартості будівництва : ДСТУ-Н Б Д.1.1- 5:2013. – [Чинний від 2014–01–01]. – К. Мінрегіон України, 2013. – 59 с. (Національні стандарти України).
 11. Настанова щодо розроблення елементних ресурсних кошторисних норм на будівельні роботи : ДСТУ-Н Б Д.1.1-6:2013. – [Чинний від 2014–01– 01]. – К. Мінрегіон України, 2013. – 45 с. (Національні стандарти України).
 12. Настанова щодо визначення вартості та трудомісткості робіт з перевезення будівельних вантажів власним автомобільним транспортом будівельних організацій при складанні договірної ціни та проведення взаєморозрахунків за обсяг робіт : ДСТУ-Н Б Д.1.1-9:2013. – [Чинний від 2014–01–01]. – К. Мінрегіон України, 2013. – 60 с. (Національні стандарти України).
 13. Правила визначення вартості будівництва.: ДСТУ Б Д.1.1-1:2013. - [Чинний від 2014–01–01]. – К. : Мінрегіон України, 2013. – 93 с. - (Національні стандарти України).
 14. Постанова КМУ «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» від 01.06.2011р. No869 [Електронний документ] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
 15. Постанова КМУ «Про внесення змін до Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій» від 12.04.2017р. No258 [Електронний документ] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
 16. Постанова КМУ «Про внесення змін до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води» від 11.10.2017р. No817 [Електронний документ] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- я

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт інформаційно-аналітичного порталу «Україна комунальна» – Режим доступу : <http://www.jkg-portal.com.ua/>
2. Сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва і житлово- комунального господарства України – Режим доступу: <http://www.minregionbud.gov.ua/>
3. Сайт Національної комісії регулювання енергетики України – Режим доступу: www.nerc.gov.ua/control/uk